

Werken aan taal is werken aan geluk!

www.volwassenenleren.nl

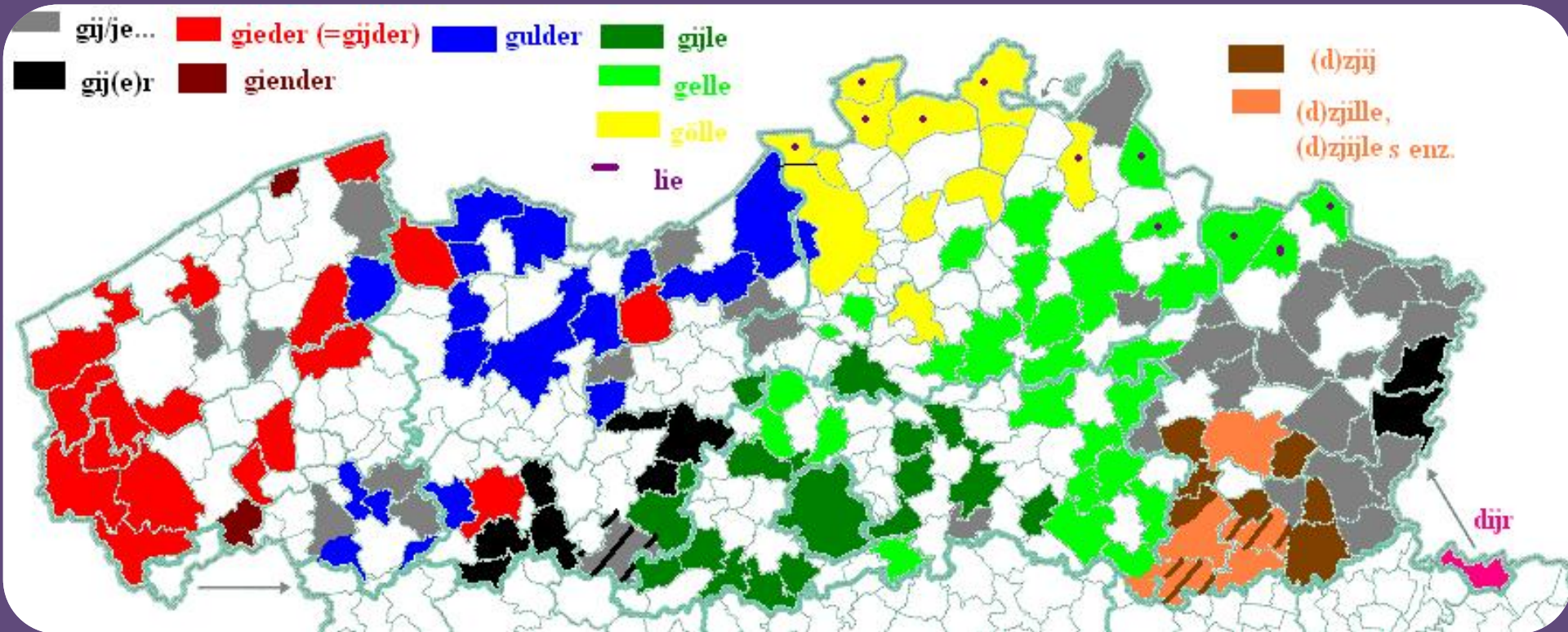
Maurice de Greef
Vrije Universiteit Brussel

We hebben een probleem!

- ✓ Circa 77% van ons werkloosheidsbestand is laag- of middelbaar opgeleid (CBS, 2015)
- ✓ Aantal laaggeletterden neemt toe:
  - ✓ Van 9.4% naar 12% (PIAAC 2012)
- ✓ Laaggeletterden en laagopgeleiden:
  - ✓ hebben slechtere gezondheidspositie
  - ✓ hebben slechtere positie op de arbeidsmarkt (incl. lager inkomen)
  - ✓ zijn minder actief bijv. in vrijwilligerswerk
- ✓ Door de 3 decentralisaties staan juist voorzieningen voor deze groep onder druk

Taal: de ander begrijpen in verschillende levenssituaties:

Gezonde Taal - Werktaal - Financiële Taal - Familietaal - Dagelijkse Taal - Digitale Taal

De meeste inwoners moeten 6 talen spreken

1. **Gezonde taal: Gezondheidsvaardigheden**
2. **Werktaal: Taal op de werkvloer**
3. **Financiële taal: Financiële taalvaardigheden**
4. **Familietaal: Taal in het gezin**
5. **Digitale taal: Informatievaardigheden 2.0**
6. **Dagelijkse taal: Taal voor welzijn, veiligheid en sport & entertainment**

De “prestatiedruk in taal” verschilt per levensdomein

Toename van noodzaak van extern contact

**Financiële
Taal
&
Digitale
Taal**

**Dagelijkse
Taal
&
Familietaal**

**Gezonde
Taal
&
Werktaal**

Voorbeeld 1 domein Werktaal: Taalprobleem op het werk

Dagelijkse problemen

1. Zorginstellingen werken met digitale cliëntdossiers: Wat nu?
2. Er zijn nieuwe veiligheidsregels in het magazijn: handelingen moeten worden aangepast: wat nu?

Facts

1. 43% van de laaggeletterden is niet actief op arbeidsmarkt (Buisman et al., 2013).
2. Verbetering van mate van laaggeletterdheid kan leiden tot 17% verhoging van arbeidsinkomen in NL (Hanushek & Zhang, 2009).
3. 37% van de laaggeletterden behoren tot laagste inkomensgroep (Houtkoop et al., 2012).

Voorbeeld 2 domein Gezonde Taal: Taalproblemen voor je gezondheid

Dagelijkse problemen

1. Je hebt elke dag pijn, maar weet niet of het ernstig is. Daarom ga je om de week naar de huisarts: wat nu?
2. In het ziekenhuis krijg je een melding als hij je ticket niet goed scant: wat nu?

Facts

1. Hoe betere gezondheidsvaardigheden men heeft, hoe beter het BMI (Body Mass Index) is (Cunha et al., 2014).
2. Mensen met een lagere mate van geletterdheid hebben eerder kans op een depressie dan mensen met een hogere mate van geletterdheid (Gazmararian et al., 2000; Zaslou, 2001).
3. Diabetespatiënten met inadequate gezondheidsvaardigheden kregen meer oogklachten en ziekten met bloedvaten dan diabetespatiënten met betere gezondheidsvaardigheden (Schillinger et al., 2012).

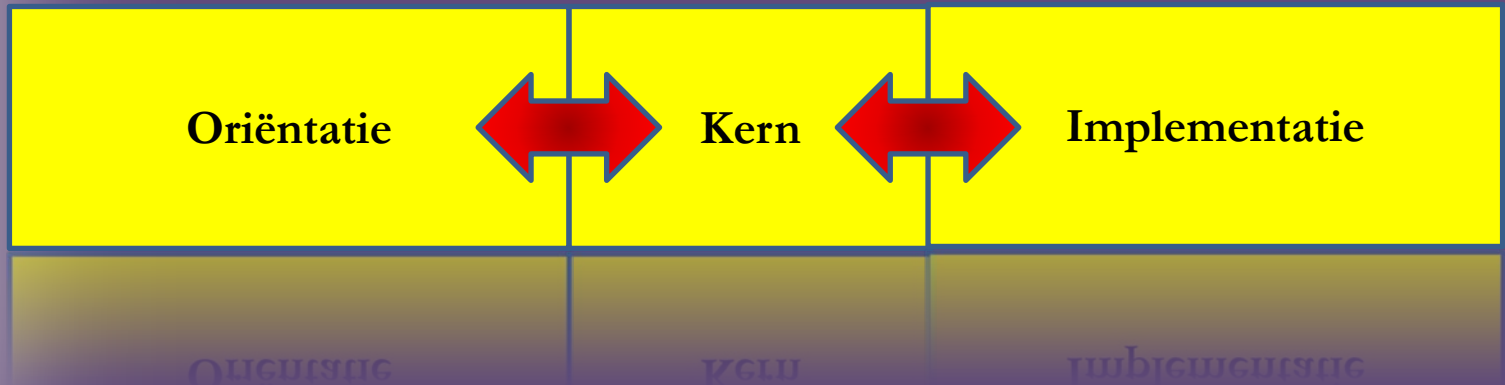
Dus een praktijkgericht leertraject

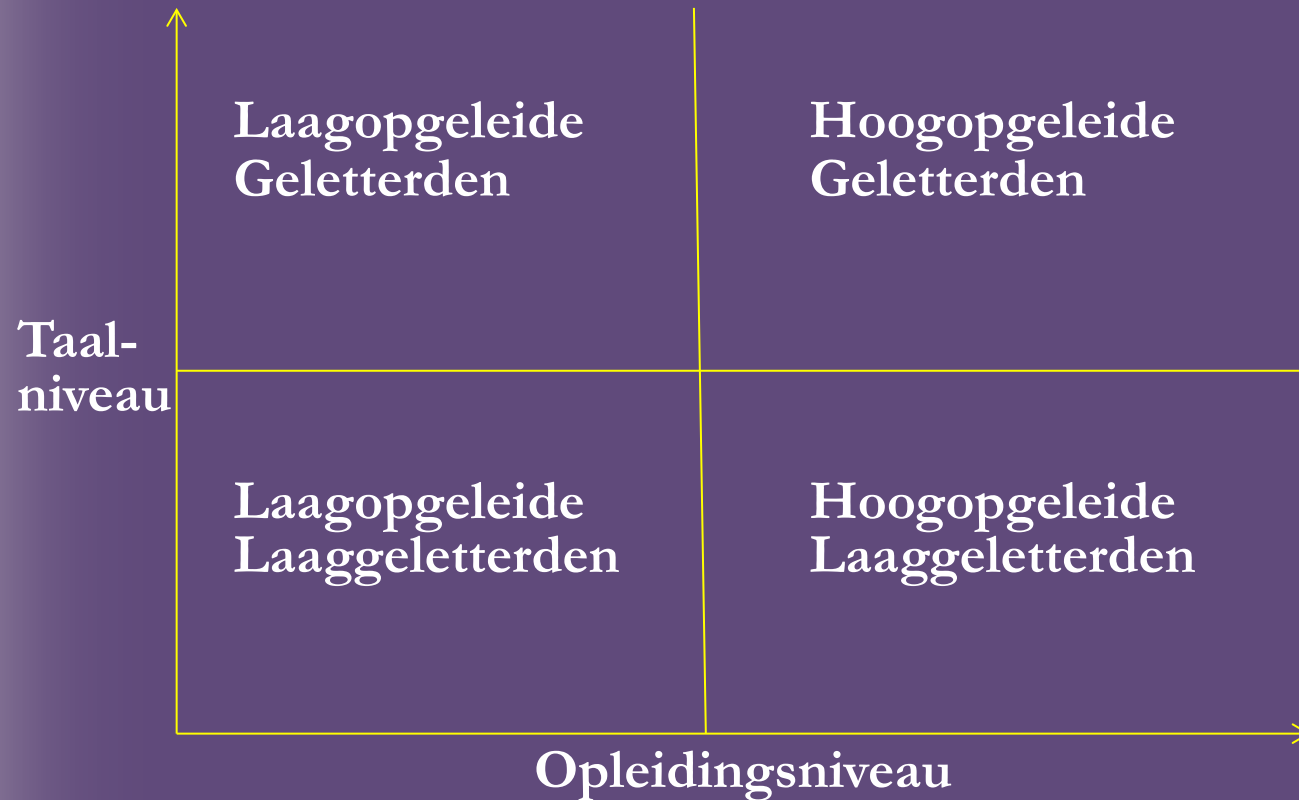

Focus niet alleen op de kern

- ✓ Minder vasthouden aan strikt onderscheid:
  - ✓ Intake
  - ✓ Voor- en nazorg
  - ✓ Trajectbegeleiding
- ✓ Voorbeeld Kofoed Schule (Denemarken)

Waar ruimte is voor de diversiteit van de doelgroep

Los van etnische achtergrond en leeftijd

Is investeren in taaltrajecten wel zinvol?

Resultaten Taal v/h Leven als voorbeeld (1)

- ✓ Vooruitgang in score leesvaardigheid bij 52.7% van respondenten
- ✓ Vooruitgang in schrijfvaardigheidsniveau bij 57.8% van de respondenten
- ✓ 12.45% van de deelnemers is een niveau gestegen van de Standaarden & Eindtermen VE
- ✓ 21.11% van de deelnemers is een niveau gestegen van de Standaarden & Eindtermen VE
- ✓ Significante vooruitgang in score op leestoets van gemiddeld 5.6 %
- ✓ **Benchmark leesvaardigheid: 5,2 % volgens reviewstudie vergelijkbare internationale studies (Kok & Scholte, 2013)**
- ✓ **Benchmark (tentatief) schrijfvaardigheid: Onderzoek New Zealand (Department of Labour New Zealand , 2010) wijst op 66% verbetering na 6 tot 9 maanden. TvL: meting na 5 maanden**

Resultaten Taal v/h Leven als voorbeeld (2)

Leercontext →	Trajecten	Landelijk
Aantal deelnemers met toename sociale inclusie per variabele van sociale inclusie in % ↓	TVHL 2014	onderzoek 2012
Nationale Taalvaardigheden	71	58
Digitale Vaardigheden	66	51
Assertiviteit	66	54
Arbeids- en opvoedingsvaardigheden	48	42
Ontmoeten & ondernemen	58	49
Natuur- en sportactiviteiten	57	49
Afname sociaal isolement	51	45
Fysieke gezondheid	39	-*
Psychische gezondheid	53	-*
Betaalde baan	21	20
Vrijwilligerswerk	28	21
Stage	26	7
Op zoek naar baan	36	20
Betaalde baan met begeleiding	28	14

Wat levert het de deelnemer in de praktijk dus zelf op?

Onderzoek onder meer dan 5000 cursisten toont aan, dat

- ✓ 60% tot 80% van de deelnemers betere taalbeheersing heeft (in een aantal regio's)
- ✓ 40% tot 60% van de deelnemers betere plek in de samenleving (sociale inclusie) heeft
- ✓ 20% van deelnemers betere arbeidsmarktpositie heeft (als neveneffect van scholing)
- ✓ 53% van de deelnemers een betere mate van psychische gezondheid ervaart (o.b.v. onderzoek onder taaltrajecten als onderdeel programma Taal voor het Leven)

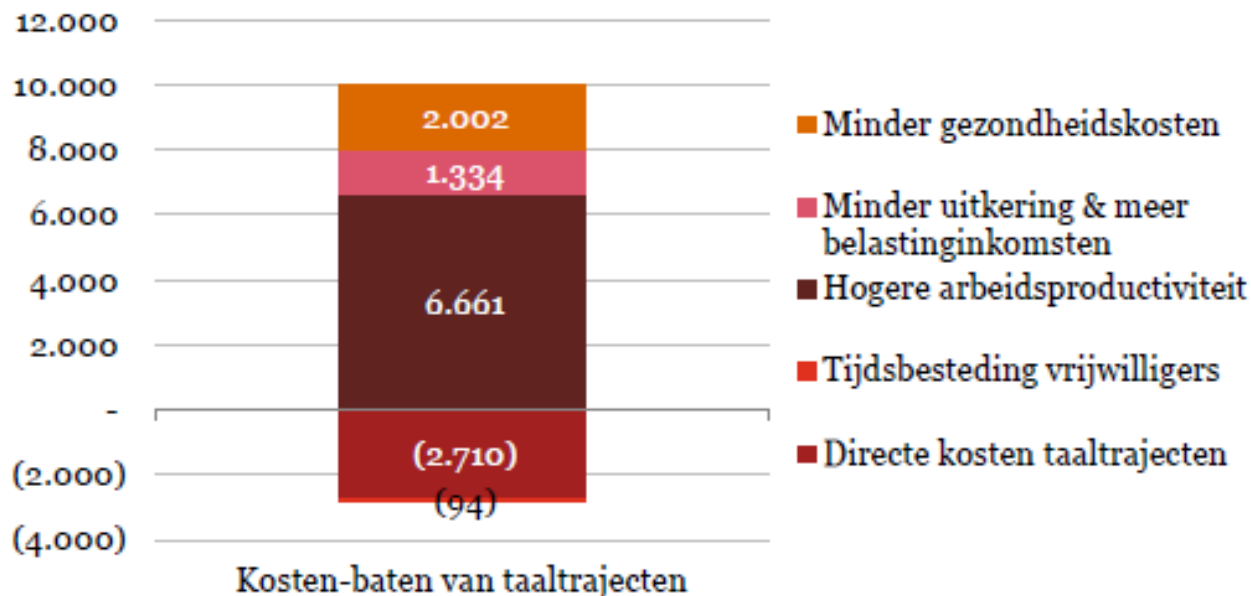
Loont investeren in laaggeletterdheid?

© De Lage Landen

Maatschappelijke Kosten Baten Analyse Taaltrajecten Gemeente Amsterdam

Figuur 1: Overzicht van maatschappelijke kosten en baten van de taaltrajecten van de gemeente Amsterdam per gemiddelde deelnemer (EUR)

Bron: PwC analyse

Rendement:
€9997,- - €2804,- =
€ 7193,- per dln.

**Vb.: Bij 1000
deelnemers:**
€ 7.193.000,-

**Per geïnvesteerde
Euro levert
taaltraject
gem. €2,56 op.**

**Sociaaleconomisch
rendement van 257%**

Iedereen verdient een “ontwikkelroute naar geluk”!

Vragen?

Maurice de Greef:

info@arteduc.nl